

TÅRNBY KOMMUNE

Beredskabsplan for forebyggelse af æresrelaterede
konflikter og negativ social kontrol

Februar 2024

Ungecentret

FORORD

Som medarbejder i Tårnby Kommune kan man møde udfordringer med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol i forbindelse med sit arbejde. Målet med beredskabsplanen er at give dig adgang til hjælp, støtte og vejledning til konkrete handlemuligheder.

Beredskabsplanen er udarbejdet af SSP-samarbejdet i Tårnby Kommune i samarbejde med Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

INDHOLD

Forord	1
Indhold	2
Formål	2
Relevant lovgivning	2
Barnets lov	2
Serviceloven	3
Straffeloven	3
CPR-loven	3
Begrebsafklaring	3
Hvornår skal du handle - ved bekymring, mistanke eller konkret viden?	4
Hvad holder vi øje med?.....	4
Hvordan kan en æresrelateret konflikt komme til udtryk?	4
Eksempler på negativ social kontrol	4
Opmærksomhedspunkter i disse sager	5
Arbejdsgruppen - Videnspersoner	5
Hvad skal jeg som fagperson gøre?	5

Formål

Formålet med handlingsplanen er at definere Tårnby Kommunes indsats til forebyggelse og håndtering af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Vi skal kunne genkende tegn, forebygge, vurdere og reagere på de bekymringshenvendelser vi møder. Det gør vi med bred viden på området som er forankret i relevante afdelinger, særlig gennem SSP-samarbejdet og hos vidensambassadører som er forankret i lokalområderne.

Relevant lovgivning

Barnets lov

§ 9. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med de forhold, hvorunder alle børn og unge under 18 år og kommende forældre i kommunen lever.

§ 113. Kommunalbestyrelsen skal med samtykke fra den unge tilbyde indsatser efter §§ 114-116 til unge i alderen fra 18 til 22 år, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, herunder på grund af negativ social kontrol eller en æresrelateret konflikt.

Med intentionen i Barnets lov, skal personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage, at barnet eller den unge bliver udsat for negativ social kontrol eller en æresrelateret konflikt.

Ansvar for at tilbyde indsatser efter §§ 114-116 i Tårnby Kommune ligger hos Ungecentret.

Serviceoven

§ 12 a. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer over 18 år, der henvender sig på grund af æresrelaterede konflikter, får mulighed for at få gratis rådgivning i henhold til § 10.

Stk. 2. Skønner kommunalbestyrelsen, at der er behov for det, skal personer over 18 år, der risikerer at blive eller er udsat for en alvorlig æresrelateret konflikt, tilbydes en handleplan.

Ansvar for at tilbyde §12a, stk. 2 handleplaner i Tårnby Kommune, ligger hos Ungecentret.

§ 109. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Ansvar for disse sager ligger hos Center for Social indsats og Udvikling.

§ 110. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Stk. 2. Optagelse i boformer efter stk. 1 kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Ansvar for disse sager ligger hos Center for Social indsats og Udvikling.

Straffeloven

§ 215a. Forældre der sætter deres børns sundhed eller udvikling i alvorlig fare gennem udlandsophold, f. eks i forbindelse med genopdragelsesrejser, kan straffes med op til 4 år.

§ 243. Psykisk vold. Hvis man som forælder, ægtefælle eller anden pårørende, som tilhører eller har (haft) nær tilknytning til husstanden, udsætter en anden for groft, nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd med henblik på at styre den anden, kan man straffes med bøde eller op til 3 års fængsel.

§ 260. Ulovlig tvang. Tvang er i udgangspunktet ulovligt ifølge dansk lovgivning. F.eks. kan det at tvinge nogen til at indgå et ægteskab straffes med op til 4 års fængsel.

§ 264b. Forbud mod uberettiget overvågning via GPS: Hvis man uberettiget ved hjælp af en GPS eller et andet lignende apparat registrerer en andens færden, kan man straffes med bøde eller op til 6 års fængsel.

CPR-loven

§ 6. Politiet kan iværksætte særlig adressebeskyttelse for en borger, som udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æres- eller samlivsrelaterede konflikter.

Begrebsafklaring

Styrelsen for International rekruttering og Integration definerer negativ social kontrol på følgende måde:

Negativ social kontrol i forhold til æresrelaterede konflikter handler om handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, der i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder. Det kan eksempelvis være kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, valg af ægtefælle eller retten til at bestemme over egen krop. Det kan få konsekvenser for det enkelte barn/ung i form af fx manglende frihed og deltagelse i skole- og fritidsaktiviteter.

Hvornår skal du handle - ved bekymring, mistanke eller konkret viden?

Personer, der udsættes for sociale indskrænkninger og/eller forskellige former for vold begrundet i ære, er omfattet af nøjagtigt de samme bestemmelser i lovgivningen, som omhandler overgreb af voldelig eller seksuel karakter samt bortførelse/frihedsberøvelse. Ved bekymring om børns/unges mistroivsel er der skærpet underretningspligt, uanset om det handler om æresrelaterede konflikter eller ej.

Ifølge RED rådgivningen (Center mod æresrelaterede konflikter) er langt størstedelen af de unge, der henvender sig til myndighederne, herunder politiet, kommunen og frivillige organisationer, kvinder. Mænd oplever tilsvarende kriser, såsom at blive lovet væk til ægteskab, eller har en anden seksuel orientering.

Hvad holder vi øje med?

- Fritidsaktiviteter – melde fra fritidsaktiviteter?
- Fravær i institution – Møder barnet eller den unge ikke op?
- Religion – øget dyrkelse af religion? Øget dyrkelse af religion i familien?
- Uddannelse – ændring i deltagelse i uddannelse (mere eller mindre)?
- Påklædning – øget tildækning?
- Egen krop – ændrede kropsforhold, fx øget tildækning af kroppen?
- Partner/kæreste – får kæreste, evt. skjult? forlader kæreste?

- Venner – trækker sig fra venner? Øget tilknytning til venner?
- Mistrivsel, selvskade, depression og angst – ændring i trivselsmønsteret hos personen?

Hvordan kan en æresrelateret konflikt komme til udtryk?

- Fysisk og/eller psykisk vold
- Seksuel vold
- Økonomisk kontrol og vold
- Isolation
- Genopdragelsesrejser eller længerevarende ufrivillige udlandsophold
- Dumping (det vil sige efterladt i udlandet oftest uden pas og penge)
- Kvindelig kønslemlæstelse (FGM)
- Æresdrab

Eksempler på negativ social kontrol

- Omfattende sladder
- Familien overvåger brug af mobil og computer
- Adfærdsbegrænsning f.eks. krav om bestemt påklædning eller forbud om at gå andre steder hen end i skole
- Søskende opfordres eller tvinges til at holde øje med hinandens adfærd
- Psykisk pres f.eks. trusler, verbal chikane og fysisk vold
- Følelsesmæssigt pres fra f.eks. forældre, der pålægger barnet/den unge skyld, skam og ansvar for familiens ære
- Ændring i adfærd, humør, påklædning, fremmøde, sociale relationer og indlæring
- Familien isolerer sig og ekskluderer barnet/den unge

Opmærksomhedspunkter i disse sager

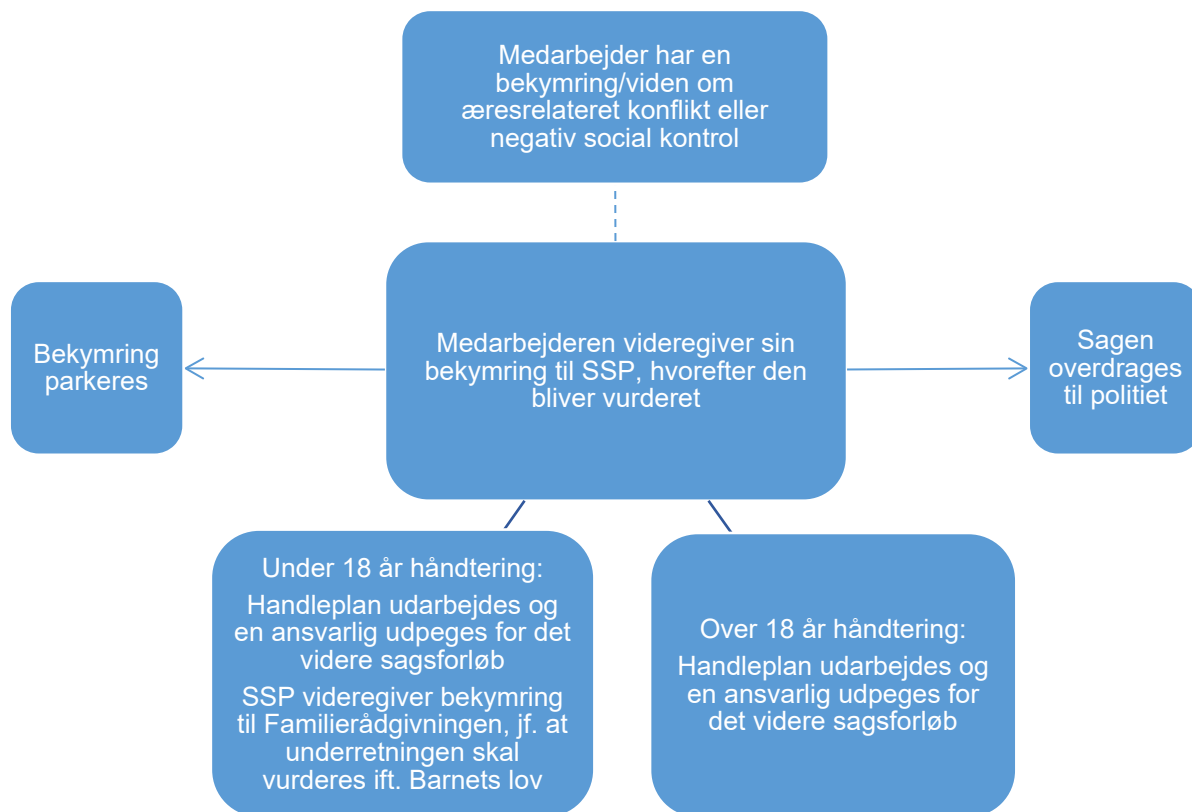
- Send ikke breve/SMS/mail til barnet/den unge, da vedkommende kan være overvåget af familien
- Undgå at afholde samtaler i barnets/den unges hjem
- Vær opmærksom på eventuelle andre børn i familien
- Sæt dig grundigt ind i familiens historik. Vær opmærksom på evt. kriminelle forhold.
- Drøft ikke din bekymring med barnets/den unges familie eller venner. Familiens kendskab til myndighedernes involvering kan eskalere situationen

Arbejdsgruppen - Videnspersoner

Beredskabsplanen i Tårnby Kommune forankres, så alle medarbejdere er opmærksomme på æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Arbejdsgruppen vedrørende æresrelateret konflikter arbejder forsat med udvikling af de fælles arbejdsgange og måder at samarbejde på om denne problematik. Arbejdsgruppen vil fremadrettet indgå som et af flere spor i Tårnby Kommunes model for tværfagligt samarbejde.

Hvad skal jeg som fagperson gøre?

Hvis du har begrundet mistanke eller konkret viden om negativ social kontrol eller æresrelaterede konflikter, skal du lave en bekymringshenvendelse til **SSP**. Derefter er det SSP-samarbejdets opgave i samarbejde med relevante medarbejdere at vurdere og kvalificere bekymringen, og igangsætte eventuelle løsninger.

Kontakt generelt SSP for råd og vejledning i sager omhandlende negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Du har også mulighed for at tage kontakt for sparring til VISO 7242 4000 eller Etnisk konsulentteam 3317 2808. Ved alvorlig risikoadfærd, hvor den samlede trivsel er i fare og der er stor sandsynlighed for vold og/eller overgreb kontakt politiet på **114**.

